

Т.М. Болотова, канд. екон. наук, доц. (*ХТЕК КНТЕУ, Харків*)

Т.А. Щєбликіна, д-р пед. наук, доц. (*ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, Харків*)

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ Й КОНВЕРГЕНТНИЙ ШЛЯХ ЙОГО ЗДІЙСНЕННЯ

Конвергентна освіта – це цілеспрямований процес формування компетенцій, необхідних для життя і трудової діяльності в епоху конвергентних наук і технологій [1]. Якщо продивитись основні поняття, що викладені у словнику методиста, то можливо зрозуміти, що багато термінів, які застосовуються у педагогічній діяльності пов'язані з інноваційною педагогічною діяльністю, критичним мисленням та інтерактивним навчанням, e-Learning, змішане навчання, освітня логістика та освітній кластер, ділова гра, імідж викладача та інші важливі поняття сучасної освіти.

Інноваційна педагогічна діяльність заснована на осмисленні практичного педагогічного досвіду цілеспрямована педагогічна діяльність, орієнтована на зміну й розвиток навчально-виховного процесу з метою досягнення вищих результатів, одержання нового знання, формування якісно іншої педагогічної практики [1]. Що треба зрозуміти сучасному викладачу: він потрібен вдосконалювати свої знання та здібності, розуміти, де ти знаходишся у сучасному просторі і чи є ті знання, які ти пропонуєш студентам, сучасними та чи відповідає викладач високому рівню компетентності. Це дуже складне і психологічно навантажене поняття. Чи завжди викладає має намір та змогу показати рівень своєї компетентності та чи завжди має він свободу вибору цілі, змісту та результату. Що є компетентностями навчання, реальним результатом, тобто бажаним результатом навчання? Кожен викладач-професіонал за допомогою самоорганізації, підвищення кваліфікації, пошуку нових методів навчання має можливість отримати високий рівень компетентностей, які засвоїли його студенти. В основі освітнього процесу лежать принципи ціннісно-компетентнісного підходу. Цей підхід запроваджує підготовку затребуваних, здатних витримати конкуренцію на ринку праці високоосвічених спеціалістів [2]. Для забезпечення такого результату вищі навчальні заклади потрібні ставити задачу конвергентного шляху здійснення освітнього та виховного процесу в закладі. Професійні компетентності повинні поєднуватися з цінностями життя студентів закладів вищої освіти та включати студентів до навчально-освітнього

та навчально-виховного процесу. Крім того, до конвергентного шляху навчання можна віднести критичне мислення та інтерактивне навчання в освітньому процесі. Критичне мислення це мислення вищого порядку, яке спирається на інформацію, усвідомлене сприйняття власної інтелектуальної діяльності та діяльності інших, яке сприяє розвитку такої особистісної риси, як креативність, і формує творче мислення, а отже, творчу особистість [1]. З цим поняттям тісно пов'язане поняття інтерактивне навчання в освіті, тобто навчання, побудоване на основі спілкування та взаємодії, що реалізуються і в технологіях, і в методах, і в організаційних формах. Викладач, використовуючи ці поняття у професійній діяльності має можливість формувати універсальні та специфічні методичні компетентності. Якщо у закладі вищої освіти існує організаційна культура, то специфічне освітнє середовище може розглядатися як наскрізна педагогічна підготовка, яка формує розвиток педагогічної компетентності викладача.

Сучасна освіта не може існувати без використання інтернет-технологій, які допомагають сучасному викладачу та студенту вирішувати широкий спектр рішень, що забезпечують підвищення знань та компетенцій в освітньому процесі. Ці технології мають назву e-Learning та у галузі освіти базуються на таких принципах: робота викладача та студента здійснюється в мережі Інтернет, доставка навчального контенту студенту здійснюється за допомогою комп'ютера з використанням стандартних інтернет-технологій.

У період карантину найбільшу актуальність набуло поняття «змішане навчання». Змішане навчання – форма навчання, за якої студент навчається, принаймні частково, через онлайніві засоби. Матеріали занять подаються в електронному вигляді, студент має можливість здавати роботу в електронному вигляді, відбувається регулярне оцінювання з коментарями, надається можливість групової роботи, існують засоби електронного відслідковування успішності. Очне навчання базується на принципах інтерактивності з використанням освітньої логістики та освітнього кластеру.

Список джерел інформації

1. Волканова В. В. Словник методиста / В. В. Волканова. – Серія : Адміністратору школи, 2019. – 192 с.
2. Болотова Т. М. Критерії оцінки конкурентоспроможності особистості / Т. М. Болотова // Тенденції розвитку сучасної вищої школи: проблеми впровадження освітньої та науково-інноваційної діяльності : матеріали Всеукр. наук.-метод. Інтернет-конф., 16 травня 2018 р. – Х. : ХНАДУ, 2018. – С. 55–58.